

[Duborg.]

2,2 Mill. Kr. aarligt i Indtægt, og, som vi ved, var der den Gang Tale om at beslæglægge Halvdelen af denne Indtægt.

Retsforbundet, som tager det hele, kan selvfølgelig teoretisk hævde, at hvis dette System gennemføres, skulde de naa til en Skatteindtægt ad den Vej paa ca. 4,4 Mill. Kr., men der er ganske vist dertil at bemærke, at hele den Del af Beløbet, der skyldes virkelige Kapitaludlæg fra de Grundejere, der har ejet Jorden i denne Periode, skal fradrages, og det vil blive meget væsentlige Beløb deraf, saa det, der her kan være Tale om kan vindes af Staten, selv ved den mest ubetingede Gennemførelse af Ekspropriationen eller Konfiskationen af det, man kalder de samfundsskabte Værdier, er et Beløb, der ligger betydeligt derunder. Og saa vil en simpel Beregning jo ogsaa vise, at selv om man tænker sig, at Stigningen i Grundværdierne vilde fortsætte i dette Tempo langt ud i Fremtiden, eller ud i al den Fremtid, som vi beskæftiger os med, vilde jo hundrede Aar frem i Tiden en Stigning i Grundværdierne i samme Tempo kun føre til en Statsindtægt af højt regnet et Hundrede Millioner, altsaa en ganske ubetydelig Del i Sammenligning med offentlige Budgetter paa 700 Mill. Kr., som maaske om hundrede Aar er meget større.

Det ligger jo klart, at Ekspropriationen, Konfiskationen af de samfundsskabte Værdier, selv om det gøres med 100 pCt., og selv om Beregningen foretages paa en Maade, der gaar langt ud over, hvad der i Virkeligheden med nogen Ret kan kaldes samfundsskabte Værdier; i Virkeligheden kun vil dække en meget ringe Del af de offentlige Udgifter og kun kan give et meget ringe Bidrag til at hjælpe paa de andre Skatter.

Man kan spørge: Hvorfor spilder vi i Grunden Tingets Tid med en lang Forhandling om et Forslag af denne Art, for det er saa indlysende klart, at det er saa fjært fra al Virkelighed, saa stridende mod al sund Fornuft, og hvis det blev gennemført, vilde det føre ind i et komplet økonomisk Kaos. Man kan nok sige: Hvorfor saa spille Tingets Tid med et saadant Forslag, men der maa nu bemærkes hertil, at det kan jo ikke nægtes, at Retsforbundet dog har naaet at faa tre Medlemmer her i Tinget, og de repræsenterer jo dog derfor et meget betydeligt Antal Vælgere, og derfor er det ogsaa rimeligt, at man gaar ind paa Spørgsmaalet.

Med Hensyn til første Afdeling, som jeg vil kalde det, af Forslaget, § 12 om de samfundsskabte Værdier, altsaa den fulde

Værdistigningsskat, vil jeg ogsaa gerne knytte nogle faa Bemærkninger dertil. Teoretisk set kan denne Del af Forslaget bedre forsvares end den sidste Del, end Ekspropriationen af de bestaaende Grundværdier; men jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa, at selve Begrebet samfundsskabte Værdier, som man her uden videre lader gaa ind i Skattelovgivningen paa en saa dominerende Maade, som det faktisk sker, er ikke saa klart afgrænset; det er ikke let for Vurderingsmændene at bestemme, hvor meget der er samfundsskabte Værdier, og hvor meget der maa siges at være den paagældende Ejers egen Indsats og i Virkeligheden maa være en arbejdsskabt Fortjeneste lige saa fuldt som andre Værdier, der er arbejdsskabte. Dette Forhold staar tydeligst, naar man ser paa Forholdene indenfor Landbruget, idet Grundværdistigningen dér har været langt lavere, af langt mindre fremtrædende Art, end den har været i Byerne, og jeg tror nok, at de fleste, der kender nogenlunde til Landbrugets Kapitalforhold gennem den sidste Menneskealder eller mere, vil dele den Opfattelse, at den Stigning af Grundværdien, der har fundet Sted i de sidste 50 Aar paa Landbrugsjord, gennemsnitlig ingenlunde mere end dækker det Kapitaludlæg, som er anvendt til Jordens Grundforbedring og andre Forbedringer i samme Tidsrum. Jeg vil gerne her erindre om, at den højtærede Minister ved Behandlingen af Grundværdistigningsskatten gik ind for samme Standpunkt; han erklærede ogsaa, at der neppe paa Landbrugsjorden kunde være Tale om samfundsskabte Værdier. Disse samfundsskabte Værdier begrænses jo til de virkelig paaviselige større Værdistigninger, og de findes praktisk talt fastlagte ved den Kendsgerning, at det saa at sige alt sammen er Jord, der er gaaet over fra Agerbrug til Bebyggelse. Ogsaa selve den bebyggede Jord kan ved Ændringer i Byernes Forhold, ved Byernes Vækst, vokse meget i Værdi, og det skal ikke benægtes, at der her er Værdier af meget stor Betydning, ogsaa Værdier, som de nugældende Skattelove fuldt ud anerkender skal beskattes paa særlig Maade.

Lad mig i denne Forbindelse nævne, at naar nu Retsstatspartiet tillægger netop Værdistigningen saa afgørende Betydning for Skattestigningen — og jeg sagde før, at man højst kunde regne med et Beløb, der ligger betydeligt under 4,4 Mill. Kr., idet 4,4 Millioner i den forløbne Vurderingsperiode var et Bruttobeløb, saa det vil være et Beløb væsentlig derunder, altsaa en Stigning, der er mindre end 1 Million